

บทที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เลือกศึกษา ผลการศึกษา
และความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษา

ในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษานั้น ได้แบ่งแยกปัจจัยที่มีอิทธิพลออกเป็นสองปัจจัยใหญ่ ๆ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางครอบครัว สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลนั้น สิ่งที่น่ามาพิจารณา คือ การศึกษา เพศ และระดับการศึกษาหรือชั้นปีที่ศึกษา เหตุที่นำเอาการศึกษามาพิจารณาก็คือ เพื่อจะดูว่าการศึกษามีผลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษาหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ถ้าการศึกษามีผลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพแล้ว นักศึกษาก็จะปรารถนาที่จะประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่ตนเรียนมา เช่น คนที่เรียนนิติศาสตร์ จะปรารถนาที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย คือ เป็นทนายความ เป็นผู้พิพากษา อัยการ หรือผู้ที่เรียนรัฐศาสตร์ก็ปรารถนาที่จะประกอบอาชีพเป็นนายอำเภอ ปลัดอำเภอ เป็นต้น

จากผลการศึกษาพบว่า มีทั้งนักศึกษาที่มุ่งปรารถนาจะประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เรียนและที่แตกต่างจากสาขาวิชาที่เรียน ดังตารางที่ 7 จะเห็นว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ปกครอง บริหารรัฐกิจและสังคมสงเคราะห์ นั้น ปรารถนาจะประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เรียน มีร้อยละ 69 ร้อยละ 55 ร้อยละ 54 และร้อยละ 52 ตามลำดับ ตรงกันข้ามกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีจำนวนน้อยมากที่ปรารถนาจะประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เรียน แสดงว่าผู้ที่เรียนในชั้นปีที่ 4 มีความรู้สึกผูกพันกับอาชีพมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้เพราะได้เรียนได้ฟังมามากทำให้เกิดความเข้าใจในอาชีพ และก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ในขณะที่เกี่ยวกับความมุ่งปรารถนาต่ออาชีพก็มีมากขึ้นด้วย และได้ดำตัวเข้าศึกษาในลักษณะวิชาดังกล่าวมากจนไม่อาจจะถอนตัวได้โดยง่าย ส่วนนักศึกษาระดับปีที่ 1 นั้น เนื่องจากยังไม่ได้เรียนสาขาวิชาเฉพาะในขณะนี้ ดังนั้นความเข้าใจที่มีต่ออาชีพและวิชาที่ศึกษาจึงยังไม่ชัดเจน ทำให้ความรู้สึกผูกพันกับอาชีพมีน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในทำนองเดียวกันความมุ่งปรารถนาที่มีต่ออาชีพ

ตามสาขาวิชาที่เรียนจึงไม่สูงนัก

แต่ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จะพบว่านักศึกษาระดับปีที่ 1 นั้น มีความมุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมากกว่านักศึกษาระดับปีที่ 4 ทั้งนี้ก็เพราะว่านักศึกษาระดับปีที่ 1 ซึ่งยังมีได้เรียนวิชาเฉพาะในตอนนั้น ทำให้ไม่ทราบถึงโอกาสที่จะได้ประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ตัวเองเรียนว่ามีมากน้อยแค่ไหน ดังนั้นความมุ่งปรารถนาที่มุ่งอาชีพตามวิชาที่เรียนจึงยังคงสูงอยู่ ในขณะที่เดี่ยวนักศึกษาระดับปีที่ 4 ซึ่งได้เรียนวิชานี้มาบ้างแล้ว ทราบถึงโอกาสที่จะได้เขาไปประกอบอาชีพว่ามีมากน้อยแค่ไหนเพียงไร ความผูกพันต่ออาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนจึงน้อย ความมุ่งปรารถนาต่ออาชีพก็ลดน้อยตามไปด้วย

สำหรับวิชานิติศาสตร์ บัญชี และพาณิชย์ มีลักษณะเป็นวิชาชีพเฉพาะมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ ทำให้ให้นักศึกษามองเห็นช่องทางหรือโอกาสที่จะได้ประกอบอาชีพ เช่นผู้ที่เรียนสาขาวิชานิติศาสตร์ก็คิดว่า เมื่อเรียนสำเร็จแล้วออกไปเป็นทนายความ อัยการ ผู้พิพากษา หรือนิติกรประจำหน่วยงานราชการต่าง ๆ ผู้ที่เรียนบัญชีหรือพาณิชย์นั้นมีโอกาสที่จะทำงานได้หลายประเภท คือ นอกเหนือจากทำงานเกี่ยวกับบัญชีโดยเฉพาะแล้ว ยังมีโอกาสที่จะทำงานเกี่ยวกับธนาคารได้อีกด้วย จะเห็นได้ว่าผู้ที่เรียนสาขาวิชาเหล่านี้ทั้งนักศึกษาระดับปีที่ 1 และปีที่ 4 ส่วนใหญ่ต่างก็มุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนทั้งสิ้น

ในทางตรงกันข้ามกับสาขาวิชาการพูดและการต่างประเทศ สังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ ภาษาอังกฤษและวรรณคดี และภาษาศาสตร์ ซึ่งวิชาเหล่านี้มีลักษณะเป็นวิชาการมากกว่าวิชาชีพ ดังนั้นนักศึกษาก่อนใหญ่จึงมุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับการสอน ซึ่งต้องใช้ความรู้ที่เรียนมาเหมือนกัน กล่าวคือ เรียนวิชาอะไรมากก็มักจะสอนวิชานั้น ๆ แต่การที่ไม่ได้ระบุว่าจะประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เรียนนั้นเป็นเพราะว่าสังคมไทยเราไม่มีตำแหน่งเฉพาะของอาชีพที่ตรงตามสาขาวิชาเหล่านี้

มีข้อที่น่าสังเกตว่าสาขาวิชารัฐศึกษา จิตวิทยา บรรณารักษ์ และคณิตศาสตร์ นั้น เนื่องจากตัวอย่างที่เราได้มามีจำนวนน้อย คือไม่ถึง 10 คน และในบางสาขาวิชา เช่น จิตวิทยา รัฐศึกษา หรือบรรณารักษ์ ปรากฏว่ามีผู้ศึกษาน้อยด้วย ดังนั้นจึงมิได้นำมาพิจารณา

แต่หาที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้พอจะวิเคราะห์ได้ว่า สาขาวิชาที่เรียนมีอิทธิพลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษา คือ นักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 มีแนวโน้มที่จะมุ่งปรารถนาจะประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่เรียน โดยทั่วไปนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มักจะเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพได้กว้างขวางกว่านักศึกษาระดับปีที่ 1 เช่นผู้ที่เรียนนิติศาสตร์ นอกจากประกอบอาชีพทางกฎหมายแล้ว นักศึกษาปีที่ 4 ยังประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายได้กว้างขวางกว่า

นอกจากการที่นักศึกษามุ่งปรารถนาจะประกอบอาชีพ เพราะเรียนมาทางนั้นแล้ว เหตุผลที่นักศึกษาเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ยังเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพต่าง ๆ อีกด้วย เหตุผลต่าง ๆ ที่นักศึกษายกมานั้นพอจะจัดเป็นกลุ่ม ๆ ได้ดังนี้ คือ

เหตุผลเกี่ยวกับงาน เช่น เลือกเรียนวิชานี้ เพราะหางานทำได้ง่าย เพราะมีโอกาสได้ทำงานที่มีรายได้ดี เพราะสามารถไปประกอบอาชีพได้กว้างขวาง และเพราะต้องการออกไปประกอบอาชีพทางด้านที่เลือกเรียน

เหตุผลทางสังคม เช่น เลือกเรียนวิชานี้ เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับสตรี เพราะต้องการศึกษาชีวิตที่แท้จริงในสังคม เพราะต้องการรู้แนวทางในการแก้ปัญหาสังคม และเพราะจะได้นำวิชาความรู้ไปพัฒนาสังคมและช่วยเหลือประเทศชาติ

เหตุผลทางด้านครอบครัว เช่น เรียนตามความประสงค์ของบิดามารดา

เหตุผลส่วนบุคคล เช่น เลือกเรียนวิชานี้ เพราะเหมาะสมกับสติปัญญา เพราะชอบ สนใจ คิดว่าเป็นประโยชน์แก่ตนเอง สามารถใช้ความคิดโดยเสรี และคิดว่าจะเรียนได้ดีกว่าวิชาอื่น นอกจากนี้ก็มี

เหตุผลเพราะชอบก็เลือกได้

เหตุผลเพราะได้รับคำแนะนำจากคนอื่น และ

เหตุผลอื่น ๆ เช่น เลือกเรียนเพราะเป็นวิชาใหม่ที่นาสนใจ หรือเลือกเรียนเพราะเห็นว่าเป็นวิชากรดี เป็นต้น

ตารางที่ 8.1 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4 จำแนกตามเพศ เหตุผลที่หนึ่งและที่สอง
ในการเลือกเรียนวิชา

เหตุผลในการเลือกเรียนวิชา	เหตุผลที่หนึ่ง								รวม		เหตุผลที่สอง								รวม	
	นักศึกษาปีที่ 1				นักศึกษาปีที่ 4						นักศึกษาปีที่ 1				นักศึกษาปีที่ 4					
	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม		จำนวน	%	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม		จำนวน	%
			จำนวน	%			จำนวน	%					จำนวน	%			จำนวน	%		
เหตุผลเกี่ยวกับงาน	16.1	13.3	43	14.3	21.8	8.8	38	13.5	81	13.9	19.6	17.5	55	18.3	23.8	13.3	48	17.0	103	17.
เหตุผลทางสังคม	7.1	2.7	13	4.3	7.9	10.5	27	9.6	40	6.9	7.1	8.5	24	8.0	11.9	12.7	35	12.4	59	10.
เหตุผลทางครอบครัว	2.7	2.7	8	2.7	1.0	-	1	0.3	9	1.5	2.7	7.4	17	5.7	1.0	1.1	3	1.1	20	3.
เหตุผลส่วนบุคคล	50.0	61.2	171	57.0	56.4	63.0	171	60.6	342	58.8	29.5	31.4	92	30.7	35.6	37.6	104	36.9	196	33.
เพราะสอบเข้าได้	1.8	1.6	5	1.7	3.0	9.4	19	6.7	24	4.1	-	1.1	2	0.7	4.9	3.9	12	4.2	14	2.
ได้รับคำแนะนำจากคนอื่น	-	0.5	1	0.3	1.0	1.6	5	1.8	6	1.0	0.9	-	1	0.3	2.0	-	2	0.7	3	0.
อื่น ๆ	1.8	3.2	8	2.7	5.9	5.5	16	5.7	24	4.1	1.0	1.6	4	1.3	3.0	6.6	15	5.3	19	3.
ไม่ตอบ	20.6	14.9	51	17.0	3.0	1.1	5	1.8	56	9.6	39.3	32.4	105	35.0	17.8	21.9	63	22.3	168	28.
ยอดรวม	100	100	-	100	100	100	-	100	-	100	100	100	-	100	100	100	-	100	-	100
จำนวนรวม	112	188	300	300	101	181	282	282	582	582	112	188	300	300	101	181	282	282	582	582

ตารางที่ 8.2 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตาม เหตุผลหนึ่ง
และเหตุผลที่สองในการเลือกเรียนสาขาวิชา

เหตุผลที่หนึ่งในการเลือก เรียนสาขาวิชา	เหตุผลที่สองในการเลือกเรียนสาขาวิชา							
	เหตุผลเกี่ยวกับงาน	เหตุผลทางสังคม	เหตุผลทาง ครอบครัว	เหตุผลส่วนบุคคล	เพราะชอบเข้าได้	ได้รับคำแนะนำ จากคนอื่น	อื่น ๆ	ไม่ตอบ
เหตุผลเกี่ยวกับงาน	14.6	11.9	20.0	21.4	-	ก	10.5	5.3
เหตุผลทางสังคม	5.8	15.2	5.0	7.6	14.3	-	5.3	3.6
เหตุผลทางครอบครัว	3.9	-	-	2.5	-	-	-	-
เหตุผลส่วนบุคคล	71.8	64.4	60.0	58.7	57.1	ก	57.9	49.4
เพราะชอบเข้าได้	1.0	1.7	10.0	4.1	7.1	-	10.5	5.3
ได้รับคำแนะนำจากคนอื่น	-	-	-	1.5	7.1	-	-	1.2
อื่น ๆ	2.9	6.8	5.0	4.1	14.3	-	15.8	1.8
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	-	-	33.3
ยอดรวม	100	100	100	100	100	-	100	100
จำนวนรวม	103	59	20	196	14	ก	19	168

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

จากตารางที่ 8.1 จะเห็นได้ว่าทั้งเหตุผลที่หนึ่ง และเหตุผลที่สองในการเลือกเรียนสาขาวิชานั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 ส่วนใหญ่ทั้งเพศชายและเพศหญิง ต่างก็เลือกเรียนวิชาด้วยเหตุผลส่วนบุคคล มีอัตราสูงตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป รองลงมาก็เป็นเหตุผลเกี่ยวกับงาน สิ่งที่น่าสนใจคือ เมื่อนักศึกษาให้เหตุผลส่วนบุคคลเป็นเหตุผลที่หนึ่งในการเลือกเรียนวิชาแล้วจะให้เหตุผลที่สองอย่างไร จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่จะให้เหตุผลเกี่ยวกับงานเป็นเหตุผลที่สอง มีประมาณร้อยละ 72 (ตารางที่ 8.2) อย่างไรก็ตาม นักศึกษาส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญแก่เหตุผลอื่น ๆ เช่น เหตุผลทางสังคม เหตุผลทางครอบครัว เหตุผลส่วนบุคคล เหตุผลเพราะชอบเข้าได้ และเหตุผลอื่น ๆ ส่วนพวกที่เลือกเรียนเพราะใ้รับคำแนะนำจากคนอื่นนั้นมีน้อยมาก

สำหรับผู้ที่ให้เหตุผลเกี่ยวกับงานเป็นเหตุผลที่หนึ่งในการเลือกเรียนวิชานั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญแก่เหตุผลส่วนบุคคลและเหตุผลทางครอบครัวเท่า ๆ กันในเหตุผลที่สอง แต่มีนักศึกษาไม่น้อยที่เห็นว่าเหตุผลเกี่ยวกับงานยังคงมีความสำคัญอยู่ ผลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่าในการเลือกเรียนวิชา นักศึกษาส่วนใหญ่จะเลือกเรียนด้วยเหตุผลส่วนบุคคลเป็นอันดับแรก และเหตุผลเกี่ยวกับงานเป็นอันดับหลัง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเหตุผลทั้งสองนี้จะพบว่ามี ความแตกต่างกันมาก แสดงให้เห็นว่าในการเลือกเรียนสาขาวิชานั้นนักศึกษาได้พิจารณาถึงความพอใจและความสามารถส่วนตัวเป็นอันดับแรก แล้วจึงจะพิจารณาถึงเรื่องโอกาสที่จะประกอบอาชีพเป็นอันดับสอง ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตคือ ปัญหาเกี่ยวกับการว่างงานของปัญญาชน เป็นการสูญเสียเปล่าทางเศรษฐกิจ ในการฝึกอบรมนักวิชาการดังกล่าวงบประมาณที่ใช่ไปอาจจะนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา อาชีพหรืออื่น ๆ ที่ไม่เป็นการสูญเสียเปล่า นอกจากนั้นแล้วการว่างงานของบุคคลดังกล่าวอาจจะ เป็นภาระทั้งในด้านการเมืองและการปกครองของรัฐบาล หากไม่มีการกำหนดนโยบาย การศึกษาให้สอดคล้องกับแนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สิ่งที่จะศึกษาต่อไปคือ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลที่เลือกเรียนกับสาขาวิชาที่เรียน พบว่าผู้ที่ให้เหตุผลส่วนบุคคลในการเลือกเรียนวิชาทั้งเหตุผลที่หนึ่งและที่สองนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในคณะศิลปศาสตร์ ประมาณร้อยละ 28 (ตารางที่ 9.1 - 9.2)

	เกี่ยว กับงาน	ทาง สังคม	ทาง ครอบครัว	ส่วน บุคคล	ดูหมิ่น เขาได้	แนะนำ จากคนอื่น	อื่นๆ	ไม่ตอบ
คณะนิติศาสตร์	12.3	10.0	ก	15.5	20.0	ก	12.5	12.7
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	55.6	20.0	ก	17.2	12.0	ก	8.3	12.7
- แผนกบัญชี	25.9	10.0	ก	9.0	-	ก	4.2	5.5
- แผนกพาณิชย	19.8	5.0	-	7.0	8.0	-	4.2	
- ไม่ตอบ	9.9	5.0	ก	1.2	4.0	-	-	7.2
คณะรัฐศาสตร์	8.6	15.0	-	15.2	8.0	-	12.5	9.1
- แผนกหรือสาขาวิชาการปกครอง	2.5	15.0	-	4.7	-	-	-	3.6
- แผนกหรือสาขาวิชาการระหว่าง- ประเทศ	1.2	-	-	5.0	-	-	-	3.6
- แผนกหรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ	3.7	-	-	4.1	8.0	-	8.3	-
- แผนกหรือสาขาวิชาทฤษฎีและปรัชญา- การ เมือง	1.2	-	-	0.8	-	-	-	1.8
- ไม่ตอบ	-	-	-	0.6	-	-	4.2	-
คณะเศรษฐศาสตร์	12.3	12.5	-	15.5	12.0	ก	4.2	7.2
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	-	27.5	-	5.2	24.0	ก	33.3	3.6
- แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	-	15.5	-	1.5	16.0	ก	16.7	-
- แผนกสังคมสงเคราะห์	-	12.5	-	3.7	8.0	-	16.7	3.6
คณะศิลปศาสตร์	7.4	5.0	-	28.3	12.0	-	25.0	58.2
- แผนกหรือสาขาวิชาจิตวิทยา	-	-	-	1.2	-	-	4.2	-
- แผนกหรือสาขาวิชาบรรณารักษ์	4.9	5.0	-	2.6	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาประวัติศาสตร์	-	-	-	2.6	4.0	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาและวรรณคดี	-	-	-	7.0	-	-	-	1.8
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาศาสตร์และ- ภาษาอังกฤษ	-	-	-	6.4	-	-	4.2	-
- แผนกหรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และ- สถิติ	1.2	-	-	0.6	4.0	-	-	-
- ไม่ตอบ	1.2	2.5	-	7.9	4.0	-	16.7	56.4
แผนกอิสระวารสารและสื่อสารมวลชน	3.7	2.5	-	0.3	12.0	-	4.2	-
ยอดรวม	100	100	-	100	100	-	100	100
จำนวนรวม	81	40	ก	343	25	ก	24	55

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

	ภายใน	ต่าง	ต่าง	ส่วน	ดูยืม	แนะนำ			
	กึ่งงาน	สังคม	ครอบครัว	บุคคล	เขาไกล	จากคนอื่น			
คณะนิติศาสตร์	13.6	25.4	5.0	13.3	7.2	ก	5.3	15.5	
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	42.7	11.9	55.0	22.4	-	-	10.6	14.4	
- แผนกบัญชี	23.3	5.1	25.0	10.7	-	-	5.3	7.8	
- แผนกพาณิชย	14.6	5.1	10.0	9.7	-	-	5.3	3.0	
- ไม่ตอบ	4.8	1.7	20.0	2.0	-	-	-	3.6	
คณะรัฐศาสตร์	9.7	15.2	5.0	14.3	21.6	ก	26.3	10.8	
- แผนกหรือสาขาวิชาการปกครอง	4.6	10.2	-	3.6	7.2	ก	-	3.6	
- แผนกหรือสาขาวิชาการระหว่างประเทศ	0.9	-	-	5.1	7.2	-	5.3	4.2	
- แผนกหรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ	3.9	1.7	5.0	3.1	7.2	-	21.0	2.4	
- แผนกหรือสาขาวิชาทฤษฎีและปรัชญาการเมือง	-	-	-	2.0	-	-	-	0.5	
- ไม่ตอบ	-	3.4	-	0.5	-	-	-	-	
คณะเศรษฐศาสตร์	18.4	6.8	25.0	11.2	14.3	ก	10.6	13.8	
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	0.9	15.2	-	5.1	35.7	-	26.3	9.6	
- แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	-	1.7	-	2.0	35.7	-	10.6	4.2	
- แผนกสังคมสงเคราะห์	0.9	13.5	-	3.1	-	-	15.8	5.4	
คณะศิลปศาสตร์	12.6	23.7	10.0	28.1	14.3	-	15.8	34.1	
- แผนกหรือสาขาวิชาจิตวิทยา	-	3.4	-	1.5	-	-	-	1.2	
- แผนกหรือสาขาวิชาบรรณารักษ	1.9	1.7	5.0	1.5	-	-	5.3	1.8	
- แผนกหรือสาขาวิชาประวัติศาสตร์	-	8.5	-	2.5	-	-	-	1.2	
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาและวรรณคดี	0.9	3.4	-	8.2	-	-	-	3.0	
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาอังกฤษ	3.9	-	-	8.7	-	-	5.3	1.2	
- แผนกหรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ	-	1.7	-	1.5	-	-	-	-	
- ไม่ตอบ	5.8	5.1	5.0	4.1	14.3	-	5.3	25.7	
แผนกอิสระสารสารและสื่อสารมวลชน	1.9	1.7	-	5.6	7.2	-	5.3	1.8	
ยอดรวม	100	100	100	100	-	-	100	100	
จำนวนรวม	103	59	20	196	14	ก	19	167	

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

รองลงมาเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี นอกจากนี้ก็เป็นผู้ที่เรียนอยู่ในคณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ให้เหตุผลเกี่ยวกับงานในการเลือกเรียนวิชาทั้งเหตุผลที่หนึ่งและที่สอง พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ประมาณร้อยละ 56 และร้อยละ 43 ตามลำดับ รองลงมาเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในคณะเศรษฐศาสตร์และคณะนิติศาสตร์ นอกจากนี้เป็นผู้ที่เรียนในคณะศิลปศาสตร์และคณะรัฐศาสตร์ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่เรียนในคณะสังคมสงเคราะห์และคณะนิติศาสตร์ส่วนใหญ่จะให้เหตุผลทางสังคมและเหตุผลเพราะชอบเข้าได้ เป็นเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาและผู้ที่เรียนอยู่ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีนั้นนอกจากจะให้เหตุผลเกี่ยวกับงานเป็นเหตุผลที่หนึ่งในการเลือกเรียนวิชาแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่จะให้เหตุผลทางครอบครัวเป็นเหตุผลที่สอง เช่น บางคนเลือกเรียนบัญชีเพราะคิดว่าเรียนจบแล้วหางานทำได้ง่าย แต่บางคนเลือกเรียนเพราะบิดามารดาต้องการให้เรียนเพื่อว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะได้ไปช่วยทำงานทางบ้าน หรือผู้ที่เรียนสังคมสงเคราะห์บางคนอาจจะมีเหตุผลว่าเมื่อเรียนจบไปแล้วจะได้มีโอกาสทำงานช่วยเหลือประเทศชาติ แต่อาจมีบางคนที่ไม่เรียนวิชานี้โดยไม่ตั้งใจและที่เรียนเพราะชอบคัดเลือกได้ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาระดับปีที่ 1 กับนักศึกษาระดับปีที่ 4 พบว่ามีความแตกต่างกัน คือ นักศึกษาส่วนใหญ่จะเลือกเรียนวิชาด้วยเหตุผลต่าง ๆ หลายเหตุผล ได้แก่ เหตุผลส่วนบุคคล เหตุผลเกี่ยวกับงาน และเหตุผลทางสังคม (ตารางที่ 10.1 - 10.2) นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาระดับปีที่ 1 และปีที่ 4 ก็มีเหตุผลเดียวกันในการเลือกเรียนวิชา แต่ต่างปีการศึกษา จะมีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่แล้วนักศึกษาระดับปีที่ 4 จะให้เหตุผลต่างๆ ในอัตราส่วนร้อยละสูงกว่านักศึกษาระดับปีที่ 1 ยกเว้นผู้ที่เรียนคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ปรากฏว่า นักศึกษาระดับปีที่ 1 จะให้เหตุผลต่างๆ ในอัตราส่วนร้อยละสูงกว่านักศึกษาระดับปีที่ 4 ส่วนผู้ที่ให้เหตุผลทางสังคมในการเลือกเรียนวิชานั้นปรากฏว่านักศึกษาระดับปีที่ 1 ที่เรียนคณะนิติศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์ จะมีอัตราส่วนร้อยละสูงกว่านักศึกษาระดับปีที่ 4 ที่เรียนคณะเดียวกัน นอกจากนี้นักศึกษาระดับปีที่ 1 ที่เรียนคณะเศรษฐศาสตร์ยังให้เหตุผลเกี่ยวกับงานสูงกว่านักศึกษาระดับปีที่ 4 ที่เรียนคณะเดียวกัน เช่นเดียวกับนักศึกษาระดับปีที่ 1 ที่เรียนคณะศิลปศาสตร์

	ไทย	ต่างประเทศ	ต่างประเทศ	ต่างประเทศ	ต่างประเทศ	ต่างประเทศ	ต่างประเทศ	ต่างประเทศ
	กับงาน	สังคม	ครอบครัว	บุคคล	เขาโต	จากคนอื่น		
คณะนิติศาสตร์	11.4	14.2	ก	14.1	ก	-	-	14.0
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	65.9	35.7	ก	21.7	ก	ก	ก	10.0
- แผนกบัญชี	31.8	21.4	ก	15.3	-	ก	ก	6.0
- แผนกพาณิชย	13.6	-	-	2.9	ก	-	-	-
- ไม่ตอบ	20.4	14.2	ก	2.9	ก	-	-	4.0
คณะรัฐศาสตร์	4.6	7.1	-	13.5	-	-	ก	6.0
- แผนกหรือสาขาวิชาการปกครอง	-	7.1	-	2.3	-	-	-	2.0
- แผนกหรือสาขาวิชาการระหว่างประเทศ	2.3	-	-	5.9	-	-	-	4.0
- แผนกหรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ	2.3	-	-	4.1	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาทฤษฎีและปรัชญาการเมือง	-	-	-	-	-	-	-	-
- ไม่ตอบ	-	-	-	1.2	-	-	ก	-
คณะเศรษฐศาสตร์	13.6	14.2	-	12.9	ก	-	-	6.0
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	-	14.2	-	0.6	-	-	-	2.0
- แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	-	7.1	-	0.6	-	-	-	-
- แผนกสังคมสงเคราะห์	-	7.1	-	-	-	-	-	2.0
คณะศิลปศาสตร์	4.6	14.2	-	36.5	ก	-	ก	62.0
- แผนกหรือสาขาวิชาจิตวิทยา	-	7.1	-	1.8	-	-	ก	-
- แผนกหรือสาขาวิชาบรรณารักษ	2.3	-	-	1.8	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาประวัติศาสตร์	-	-	-	0.6	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาและวรรณคดี	-	-	-	9.4	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาอังกฤษ	-	-	-	6.5	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ	-	-	-	0.6	ก	-	-	-
- ไม่ตอบ	2.3	7.1	-	15.9	-	-	ก	62.0
แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	-	-	-	1.2	-	-	ก	-
ยอดรวม	100	100	-	100	-	-	-	100
จำนวนรวม	44	14	ก	170	ก	ก	ก	50

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

	ปฏิบัติงาน	สังคม	ครอบครัว	บุคคล	เข้าใจ	จากคนอื่น		
คณะนิติศาสตร์	13.2	7.4	ก	16.9	20.0	ก	18.7	-
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	44.7	11.1	-	14.0	5.0	-	6.2	-
- แผนกบัญชี	18.4	3.7	-	2.9	-	-	-	-
- แผนกพาณิชย	26.3	7.4	-	11.1	5.0	-	6.2	-
- ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
คณะรัฐศาสตร์	13.2	18.5	-	17.0	10.0	-	12.5	ก
- แผนกหรือสาขาวิชาการปกครอง	5.3	18.5	-	7.0	-	-	-	ก
- แผนกหรือสาขาวิชาการระหว่าง- ประเทศ	-	-	-	4.1	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ	5.3	-	-	4.1	10.0	-	12.5	-
- แผนกหรือสาขาวิชาทฤษฎีและปรัชญา- การเมือง	2.6	-	-	1.8	-	-	-	ก
- ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
คณะเศรษฐศาสตร์	10.5	11.1	-	18.1	10.0	ก	6.5	ก
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	-	37.0	-	9.3	30.0	ก	50.0	ก
- แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	-	14.8	-	2.3	20.0	ก	25.0	-
- แผนกสังคมสงเคราะห์	-	22.2	-	7.0	10.0	-	25.0	ก
คณะศิลปศาสตร์	10.5	11.1	-	19.3	10.0	-	6.2	ก
- แผนกหรือสาขาวิชาจิตวิทยา	-	3.7	-	0.6	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาบรรณารักษ	7.9	-	-	3.5	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาประวัติศาสตร์	-	7.4	-	4.1	5.0	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาและวรรณคดี	-	-	-	4.1	-	-	-	ก
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาศาสตร์และ ภาษาอังกฤษ	-	-	-	6.4	5.0	-	6.2	-
- แผนกหรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และ สถิติ	2.6	-	-	0.6	-	-	-	-
- ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสาร มวลชน	7.9	3.7	-	5.3	15.0	-	-	-
ยอดรวม	100	100	-	100	100	-	100	-
จำนวนรวม	38	27	ก	171	20	ก	16	ก

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

ก็ให้เหตุผลส่วนบุคคลในการเลือกเรียนวิชามากกว่านักศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนคณะเดียวกันเช่นกัน
ที่นำสังเกตคือว่านักศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในคณะต่าง ๆ จะให้เหตุผลเพราะชอบคัดเลือกได้ใ
การเลือกเรียนวิชามากกว่านักศึกษาปีที่ 1

การที่นักศึกษาปีที่ 1 มีความแตกต่างจากนักศึกษาปีที่ 4 ในการเลือกเรียนวิชานั้น
อาจเป็นผลเนื่องมาจากความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชานั้น ๆ แตกต่างกันจึงทำให้นักศึกษา
สองกลุ่มนี้มีความคิดเห็นต่างกัน และผลจากการที่นักศึกษาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยถึงสี่ปีนั้น
มีส่วนทำให้นักศึกษาปีที่ 4 เกิดความคิดอันกว้างขวางขึ้น จึงสามารถพิจารณาให้เหตุผล
ที่แตกต่างไปจากนักศึกษาปีที่ 1 ได้

แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายกับเพศหญิง (ตารางที่ 11.1 - 11.2) พบ
ว่านักศึกษาชายที่เรียนนิติศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และวารสารศาสตร์ ส่วนใหญ่จะให้เหตุผล
ส่วนบุคคลในการเลือกเรียนวิชา รองลงมาจึงเป็นเหตุผลเกี่ยวกับงาน ต่างกับนักศึกษา
ชายที่เรียนรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ส่วนใหญ่จะให้เหตุผล
ทางสังคมในการเลือกเรียนวิชา รองลงมาเป็นเหตุผลส่วนบุคคลสำหรับนักศึกษาหญิงนั้น
ผู้ที่เรียนนิติศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา วารสารศาสตร์ ส่วนใหญ่จะให้เหตุผลใน
การเลือกเรียนว่าเป็นเพราะชอบเข้าได้ ต่างกับผู้เรียน รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และ
ศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่จะให้เหตุผลส่วนบุคคลในการเลือกเรียนวิชา แต่ผู้ที่เรียนสังคมสง-
เคราะห์ส่วนใหญ่จะให้เหตุผลทางสังคมในการเลือกเรียน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่เรียนพาณิชยศาสตร์และการบัญชีนั้น ทั้งนักศึกษาชายและ
นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่จะให้เหตุผลเกี่ยวกับงานในการเลือกเรียนวิชา รองลงมาจึงเป็นเหตุผล
ส่วนบุคคลสำหรับนักศึกษาชาย และเหตุผลทางสังคมสำหรับนักศึกษาหญิง และว่าเพศมี
ความสัมพันธ์กับการเรียน

กล่าวสรุปได้ว่า ในการเลือกเรียนวิชานั้น เหตุผลในการเลือกเรียนมีความสัมพันธ์
กับวิชาที่เรียน และเพศก็มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเช่นกัน

	ปฏิบัติงาน	สังคม	ครอบครัว	บุคคล	เข้าใจ	จากคนอื่น		
คณะนิติศาสตร์	22.5	12.5	ก	25.7	ก	-	ก	23.1
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	52.5	18.7	ก	20.3	ก	-	ก	-
- แผนกบัญชี	27.5	12.5	ก	12.4	-	-	-	-
- แผนกพาณิชย	15.0	-	-	7.9	ก	-	ก	-
- ไม่ตอบ	10.0	6.2	-	-	-	-	-	-
คณะรัฐศาสตร์	7.5	37.5	-	19.5	-	-	ก	19.2
- แผนกหรือสาขาวิชาการปกครอง	5.0	37.5	-	12.4	-	-	-	7.7
- แผนกหรือสาขาวิชาการระหว่างประเทศ	-	-	-	2.6	-	-	-	7.7
- แผนกหรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ	2.5	-	-	3.5	-	-	ก	-
- แผนกหรือสาขาวิชาทฤษฎีและปรัชญาการเมือง	-	-	-	0.9	-	-	-	3.8
- ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
คณะเศรษฐศาสตร์	15.0	25.0	-	21.2	ก	ก	-	11.5
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	-	6.2	-	2.6	-	-	ก	-
- แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	-	6.2	-	1.7	-	-	ก	-
- แผนกสังคมสงเคราะห์	-	-	-	0.9	-	-	ก	-
คณะศิลปศาสตร์	2.5	-	-	8.0	-	-	ก	46.1
- แผนกหรือสาขาวิชาจิตวิทยา	-	-	-	-	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาบรรณารักษ	-	-	-	-	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาประวัติศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาและวรรณคดี	-	-	ก	0.9	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาอังกฤษ	-	-	-	0.9	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ	2.5	-	-	0.9	-	-	-	-
- ไม่ตอบ	-	-	-	5.3	-	-	ก	46.1
แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	-	-	-	2.6	-	-	-	-
ยอดรวม	100	100	-	100	-	-	-	100
จำนวนรวม	40	16	ก	113	ก	ก	ก	26

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

	กบงงาน	สังคม	ครอบครัว	บุคคล	เขาไกล	จากถนน		
คณะนิติศาสตร์	2.4	8.3	-	10.5	15.0	ก	12.5	3.4
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	58.5	25.7	ก	15.8	10.0	ก	6.2	17.2
- แผนกบัญชี	24.4	9.1	ก	7.4	-	ก	6.2	10.3
- แผนกพาณิชย	24.4	8.3	-	6.6	5.0	-	-	-
- ไม่ตอบ	9.7	8.3	ก	1.8	5.0	-	-	6.9
คณะรัฐศาสตร์	9.7	-	-	30.2	10.0	-	6.2	-
- แผนกหรือสาขาวิชาการปกครอง	-	-	-	0.9	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาการระหว่างประเทศ	2.4	-	-	6.1	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ	4.8	-	-	4.4	10.0	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาทฤษฎีและปรัชา- การ เมือง	2.4	-	-	0.9	-	-	-	-
- ไม่ตอบ	-	-	-	0.9	-	-	6.2	-
คณะเศรษฐศาสตร์	9.7	4.2	-	12.7	5.0	ก	6.2	3.4
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	-	41.7	-	6.6	30.0	ก	37.4	6.9
- แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	-	16.7	-	1.3	20.0	ก	18.7	-
- แผนกสังคมสงเคราะห์	-	25.0	-	5.3	10.0	-	18.7	6.9
คณะศิลปศาสตร์	12.1	20.8	-	37.7	15.0	-	25.0	68.9
- แผนกหรือสาขาวิชาจิตวิทยา	-	8.3	-	1.7	-	-	6.2	-
- แผนกหรือสาขาวิชาบรรณารักษ	9.7	-	-	3.9	-	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาประวัติศาสตร์	-	8.3	-	3.9	5.0	-	-	-
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาและวรรณคดี	-	-	-	10.1	-	-	-	3.4
- แผนกหรือสาขาวิชาภาษาศาสตร์และ ภาษาอังกฤษ	-	-	-	9.2	5.0	-	6.2	-
- แผนกหรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และ สถิติ	-	-	-	0.4	5.0	-	-	-
- ไม่ตอบ	2.4	4.2	-	9.2	-	-	12.6	65.5
แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสาร- มวลชน	7.3	4.2	-	3.5	15.0	-	6.2	-
ยอดรวม	100	100	-	100	100	-	100	100
จำนวนรวม	41	24	ก	228	20	ก	16	29

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

มีข้อที่น่าสังเกตว่าสำหรับผู้ที่ไม่ให้คำตอบส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาปีที่ 1 ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษาปีที่ 1 ยังตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกเรียนสาขาวิชาใด แต่ก็มีนักศึกษาปีที่ 4 จำนวนไม่น้อยที่ไม่ตอบเหตุผลที่สองในการเลือกเรียนวิชาที่เป็นเช่นนี้กล่าวได้ว่าเป็นเพราะผู้ตอบมีเหตุผลตามเหตุผลที่ 1 เพียงพอแล้ว

ปัญหาที่จะพิจารณาต่อไป คือ เหตุผลต่าง ๆ ในการเลือกเรียนสาขาวิชานั้นมีความสัมพันธ์กับความมุ่งปรารถนาทางอาชีพอย่างไร ผู้ที่มีเหตุผลต่างกันในการเลือกเรียนวิชาจะมุ่งปรารถนาในอาชีพต่างกันหรือไม่ ผลที่ได้ปรากฏว่า (ดังตารางที่ 12.1) สำหรับเหตุผลที่หนึ่งนั้นไม่ว่าจะเป็นเหตุผลอะไรในการเลือกเรียนสาขาวิชา นักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งปีที่ 1 และปีที่ 4 จะมุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพด้วยลักษณะเดียวกัน คือ จะประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ ส่วนเหตุผลที่สองนั้น จากตารางที่ 12.2 พบว่า ผลที่ได้จากการศึกษาเช่นเดียวกันกับเหตุผลที่หนึ่ง นั่นคือ นักศึกษาทั้งปีที่ 1 และปีที่ 4 ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลอะไรในการเลือกเรียนสาขาวิชาส่วนใหญ่มุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพลักษณะเดียวกัน คือ กลุ่มอาชีพที่ใช้วิชาชีพมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ

จึงพอจะสรุปได้ว่าเหตุผลในการเลือกเรียนสาขาวิชาไม่มีอิทธิพลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษา และนักศึกษาเองก็เลือกเรียนสาขาวิชาโดยพิจารณาถึงเหตุผลส่วนบุคคลและความชอบเป็นสำคัญ เช่น คำนี้เพียงว่าคนชอบวิชาใดและสามารถเรียนได้ก็แค่นั้น ส่วนที่เรียนจบแล้วจะออกไปประกอบอาชีพอะไรได้นั้นเป็นเรื่องที่พิจารณาทีหลัง การเลือกเรียนในสาขาวิชาโดยไม่คำนึงถึงช่องทางในการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคตอาจจะเป็นผลเสียของระบบการศึกษาตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

อิทธิพลของผลการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าสำหรับนักศึกษาปีที่ 1 นั้น ส่วนใหญ่จะพิจารณาความสามารถในการเรียนของตนอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นระดับดี และระดับต่ำตามลำดับ ซึ่งตรงกันข้ามกับนักศึกษาปีที่ 4 ที่ส่วนใหญ่จะพิจารณาความสามารถในการเรียนของตนอยู่ในระดับดี รองลงมาเป็นระดับปานกลางและระดับต่ำตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาปีที่ 1 เพิ่งจะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นปีแรก การเรียนก็แตกต่างไปจากชั้นมัธยมศึกษา

ตารางที่ 12.1 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาปีที่หนึ่ง - ปีที่สี่ จำแนกตามเหตุผลที่หนึ่งในการเลือกเรียนวิชาที่มีความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ

อาชีพที่นักศึกษา มุ่งปรารถนาจะประกอบ	เหตุผลเกี่ยวกับงาน		เหตุผลทางสังคม		เหตุผลครอบครัว		เหตุผลส่วนตัว		สอบเข้าได้		ได้รับคำแนะนำ		อื่น ๆ		ไม่ตอบ	
	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4
	ปฏิบัติตามงานอาชีพ วิชาชีพและ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของ นักวิทยาศาสตร์และ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจ ปฏิบัติตามงานเกี่ยวกับการกา เทศกรรและชาวประมง บริการ อาชีพราชการทั่ว ๆ ไป (ไม่ระบุ) ทำงานในรัฐวิสาหกิจ(ไม่ระบุ) ทำงานเอกชน-ส่วนตัว(ไม่ระบุ) อื่น ๆ (ไม่ระบุ) ไม่ตอบ	41.9	42.1	30.6	59.2	ก	ก	53.8	51.6	ก	57.9	ก	ก	ก	56.2	51.7
	4.6	10.5	15.4	18.5	-	-	4.1	2.5	ก	5.3	-	-	-	12.5	3.6	-
	18.6	21.0	-	7.4	ก	-	11.7	9.3	-	26.3	-	-	ก	6.2	12.5	-
	9.3	10.5	23.0	7.4	ก	-	4.7	7.6	-	-	-	-	ก	-	10.7	ก
	-	-	-	-	-	-	0.6	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-
	11.6	7.9	7.7	-	-	-	8.2	8.8	-	-	-	-	-	-	3.6	-
	4.6	5.3	15.4	7.4	ก	-	8.2	10.5	-	5.3	-	ก	ก	18.7	7.1	ก
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	11.6	2.6	-	-	-	-	5.3	5.8	ก	5.3	-	-	ก	6.2	5.3	-
	-	-	7.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	3.6	1.2	-	-	-	-	-	-	5.3	-
ยอดรวม	100	100	100	100	-	-	100	100	-	100	-	-	-	100	100	-
จำนวนรวม	43	38	13	27	ก	ก	171	171	ก	19	ก	ก	ก	16	51	ก

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

ตารางที่ 12.2 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาปีที่หนึ่ง-ปีที่สี่ จำแนกตามเหตุผลที่สองในการเลือกเรียนวิชา กับความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ

อาชีพที่นักศึกษา มุ่งปรารถนาจะประกอบ	เหตุผลเกี่ยวกับงาน		เหตุผลทางสังคม		เหตุผลทางครอบครัว		เหตุผลส่วนตัว		สอบเข้าได้		ได้รับคำแนะนำ		อื่น ๆ		ไม่ตอบ	
	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4	ปี 1	ปี 4
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของ นักรัฐประศาสนศาสตร์	30.0	35.4	62.5	51.4	47.0	ก	53.4	56.7	ก	58.3	ก	ก	-	60.0	47.5	50.8
และผู้จัดการ	5.4	6.2	4.2	14.3	-	-	6.6	4.9	-	8.3	-	-	-	13.3	4.9	3.2
ผู้สมิยนพนักงาน	18.2	16.7	4.2	-	29.4	-	10.9	13.5	-	8.3	-	-	ก	13.3	9.9	11.1
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	3.6	10.4	4.2	5.7	11.8	ก	6.5	5.8	-	8.3	-	-	ก	-	8.9	8.9
เกษตรกรและชาวประมง	-	2.1	-	-	-	-	-	1.0	-	-	-	-	-	-	1.0	1.6
บริการ	5.4	14.6	12.5	11.4	5.9	-	7.6	1.9	-	8.3	-	ก	ก	-	5.9	4.8
อาชีพราชการอื่น ๆ (ไม่ระบุ)	9.1	10.4	6.3	11.4	-	-	6.5	10.6	ก	8.3	-	-	-	13.3	8.9	12.7
ทำงานในรัฐวิสาหกิจ (ไม่ระบุ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ทำงานเอกชน-ส่วนตัว (ไม่ระบุ)	5.4	4.2	8.3	5.7	-	-	6.5	4.8	-	-	-	-	-	-	5.9	6.3
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ตอบ	1.8	-	4.2	-	5.9	-	-	1.0	-	-	-	-	-	-	6.9	1.6
ยอดรวม	100	100	100	100	100	-	100	100	-	100	-	-	-	100	100	100
จำนวนรวม	55	48	24	35	17	ก	92	104	ก	12	ก	ก	ก	15	105	63

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนต่ำกว่าสิบ

เพราะฉะนั้น จึงทำให้นักศึกษาปี 1 ไม่นับหรือโยกย้ายที่จะพิจารณาความสามารถในการเรียนของคนว่าอยู่ในระดับดี จะเห็นได้ว่ามีผู้ที่ตอบว่าผลการเรียนของคนอยู่ในกลุ่มแรกนั้นมีจำนวนไม่ถึง 10 คน ต่างกับนักศึกษาปี 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีสุดท้าย จึงทำให้สามารถที่จะระบุความสามารถในการเรียนของตน เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งนักศึกษาปี 1 และปี 4 ที่พิจารณาความสามารถในการเรียนของคนว่าอยู่ในระดับดีนั้นมีลักษณะไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ จำนวนผู้ที่ตอบว่าผลการเรียนของตนอยู่ในกลุ่มแรกกับกลุ่มเก่านั้น มีจำนวนค่ากว่าสิบ ส่วนผู้ที่ตอบว่าผลการเรียนของตนอยู่ในกลุ่มสิบนั้นมีจำนวนเกือบจะเท่ากัน เช่นเดียวกันผู้ที่ไม่ตอบจะเป็นนักศึกษาปีที่ 1 มากกว่านักศึกษาปีที่ 4

เมื่อพิจารณาถึงความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ จะพบว่าสำหรับนักศึกษาปี 1 นั้น ผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีส่วนใหญ่ปรารถนาที่จะประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับอาชีพที่ปรารถนาของนักศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี คือ เสมียน-พนักงาน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ ส่วนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ปรารถนาที่จะประกอบอาชีพ นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า เสมียน พนักงาน บริหาร และอาชีพรับราชการทั่วไป สำหรับนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีเกือบจะทั้งหมดปรารถนาในอาชีพที่ใช้วิชาชีพเช่นกัน แต่โดยเฉลี่ยแล้วกล่าวได้ว่านักศึกษาระดับดีส่วนใหญ่โดยเฉพาะนักศึกษา ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีปรารถนาที่จะประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพ รองลงมาได้แก่ เสมียน-พนักงาน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า บริหาร นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ อาชีพรับราชการทั่วไป

ในทำนองเดียวกันกับนักศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีโดยเฉพาะกลุ่มแรกกับกลุ่มสองส่วนใหญ่ปรารถนาที่จะประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับอาชีพที่ปรารถนาของนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี คือ อาชีพรับราชการทั่วไป บริหาร นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ เสมียน-พนักงาน และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า ส่วนผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางปรารถนาที่จะประกอบ

ตารางที่ 13 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4 จำแนกตามผลการเรียนของนักศึกษา กับความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ

อาชีพที่นักศึกษา มุ่งปรารถนาจะประกอบ	ผลการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 แยกตามความสามารถ																											
	นักศึกษาชั้นปีที่ 1													นักศึกษาชั้นปีที่ 4														
	ระดับดี				ระดับปานกลาง				ระดับต่ำ					ไม่ชอบ	ระดับดี				ระดับปานกลาง				ระดับต่ำ					
	กลุ่มแรก	กลุ่มสอง	กลุ่มสาม	รวม	กลุ่มดี	กลุ่มพอ	กลุ่มตก	กลุ่มเจ๊ง	รวม	กลุ่มแปด	กลุ่มเก้า	กลุ่มสิบ	รวม		กลุ่มแรก	กลุ่มสอง	กลุ่มสาม	รวม	กลุ่มดี	กลุ่มพอ	กลุ่มตก	กลุ่มเจ๊ง	รวม	กลุ่มแปด	กลุ่มเก้า	กลุ่มสิบ	รวม	
ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และ อาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ก	68.2	51.1	54.1	33.8	51.1	44.1	25.0	48.6	ก	ก	80.0	62.5	52.2	60.0	56.6	40.0	52.4	53.5	42.4	ก	ก	44.5	ก	ก	50.0	33.3	ก
นักวิจัประศาสนศาสตร์และบุคลากร เสมือนพนักงาน	ก	4.5	8.9	6.1	10.2	3.2	2.9	-	4.5	ก	-	-	4.2	-	2.0	3.4	13.3	6.4	4.6	6.8	-	ก	-	-	7.1	3.3	-	ก
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	ก	13.6	8.9	12.2	7.8	13.8	20.6	16.7	14.0	ก	-	-	8.3	8.7	6.0	6.9	13.3	8.9	11.6	22.0	ก	ก	17.7	-	-	-	-	ก
เกษตรกรรมและชาวประมง	-	-	-	-	-	1.1	-	-	0.6	-	-	-	-	-	2.0	-	2.2	1.6	-	-	-	-	0.6	-	-	-	-	ก
บริการ	ก	-	4.4	4.1	7.8	6.4	17.6	16.7	9.5	ก	ก	-	8.3	-	8.0	3.4	8.9	7.3	4.6	5.1	ก	ก	5.9	ก	-	-	6.7	-
อาชีพรับราชการทั่วไป (ไม่ระบุ)	-	4.5	6.7	5.4	2.6	6.4	5.9	33.3	7.3	-	ก	10.0	8.3	21.7	12.0	17.2	8.9	12.1	11.6	10.2	ก	ก	10.9	-	ก	-	3.3	ก
ทำงานในรัฐวิสาหกิจ (ไม่ระบุ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ทำงานเอกชน - ส่วนตัว (ไม่ระบุ)	-	4.5	8.6	6.8	2.6	7.4	-	8.3	5.0	-	-	-	-	17.4	4.0	3.4	2.2	3.2	7.0	3.4	-	-	4.2	ก	-	7.1	6.7	ก
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ชอบ	-	-	-	-	5.1	2.1	-	-	3.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.7	-	-	26.6	13.3	-	
ยอดรวม	-	100	100	100	100	100	100	100	100	-	-	100	100	100	100	100	100	100	100	-	-	100	-	-	100	100	-	
จำนวนรวม	ก	22	45	74	39	94	34	12	179	ก	ก	10	24	23	50	29	45	124	43	59	ก	ก	119	ก	ก	14	30	ก

หมายเหตุ ก. หมายถึงจำนวนค่ากว่าสิบ

อาชีพเสมียน-พนักงาน อาชีพรับราชการทั่วไป และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการค้า สำหรับ
 นักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับค่านั้น มีจำนวนครั้งหนึ่งทีปรารถนาจะประกอบอาชีพที่
 ใช้วิชาชีพเช่นกัน หากเมื่อพิจารณาพร้อมกันแล้วจะเห็นได้ว่านักศึกษามี 4 ส่วนใหญ่โดย
 เฉพาะผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี ปรารถนาที่จะประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพรองลงมา
 ได้แก่ เสมียน - พนักงาน อาชีพรับราชการทั่วไป ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า นักรัฐประ-
 ศาสตร์ศาสตร์และผู้จัดการ และอาชีพบริการ ผลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่าผลการเรียนมีอิทธิพลต่อ
 ความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษามากกว่าชั้นปีศึกษา

กล่าวสรุปได้ว่าสำหรับปัจจัยส่วนบุคคลนี้ สาขาวิชาที่เรียนและชั้นปีศึกษามีอิทธิพล
 ต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ เพศชายจะมีความมุ่งปรารถนาทางอาชีพต่างไปจากเพศหญิง
 ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทัศนคติของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเลือกอาชีพจะขึ้นอยู่กับ
 ความสามารถหรือผลการศึกษาของนักศึกษา นักศึกษาที่เรียนดีอาจมีความเชื่อมั่นในความ
 รู้ของตนและเกิดความซอทางในการประกอบอาชีพที่ตรงกับวิชาที่ตนได้เรียนมาโดยตรงมาก
 กว่านักศึกษาที่มีผลการศึกษาไม่สู้ดี